

Bildande av Lejbergets naturreservat i Ludvika kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Reservatets slutliga gränser utmärks i fält.

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se föreskrifter).

Länsstyrelsen fastställer härmed även skötselplanen, enligt bilaga 5, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken. Skötselplanen innehåller även beskrivningar i enlighet med 17 § nyssnämnda förordning för Natura 2000-området Lejberget (SE0620307) och ersätter bevarandeplanen för Natura 2000-området Lejberget, fastställd 2005-08-12 av Länsstyrelsen enligt 17§ Förordningen om områdesskydd (dnr 511-08225-2005).

Förvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Lejberget
Kommun	Ludvika
Län	Dalarna
NVR id	2044368
Natura 2000-beteckning	SE0620307
Församling/socken	Säfsen
Naturgeografisk region	Vågig bergkullterräng
Fastigheter	Del av Säfsen 2:1 (kommer att få annan beteckning efter förrättning)
Rättigheter	
Lantmäteriärende	W091261
Areal	Total areal: 635,6 hektar Landareal: 630,6 hektar Produktiv skogsmark: 555,2 hektar

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara områdets naturskogar och våtmarker samt andra ingående prioriterade bevarandevärden inklusive förekommande livsmiljöer och arter enligt art- och habitatdirektivet. I syftet ingår att återställa några mindre delområden med lägre naturvärden. Syftet är även att bevara områdets vildmarkskvalitéer och ge möjligheter till naturupplevelser för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att:

- delar av skogsmarken, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.
- skogar inom reservatet som idag har lägre naturvärden restaureras genom naturvårdsbränning och contortatallen avvecklas på lämpligast sätt.
- diken som har negativ påverkan på våtmarkernas naturvärden ska kunna återställas.

Skäl för beslut

Prioriterade bevarandevärden

Biologiska värden

De prioriterade bevarandevärdena är främst västlig taiga då huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller skogens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Våtmarkerna inom reservatet är nästan helt orörda och byggs upp av en stor variation av olika våtmarkstyper. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur. Skyddet av skogen i Lejbergets naturreservat är därför ett led i bevarandet av biologisk mångfald.

Friluftslivsvärden

Området är ett större sammanhängande område av skog som inte i högre grad är påverkat av modernt skogsbruk. Det går att vandra i timmar i området utan att träffa på några vägar. Reservatet ligger bara någon mil norr om Fredriksberg och Säfsen som är välbesökt av turister under både vinter och sommar och Lejberget kan utgöra ett intressant utflyktsmål. Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena varpå friluftsvärdena är underordnade de biologiska värdena.

Natura 2000

Lejberget är utpekad som ett särskilt bevarandeområde i det internationella Natura 2000-nätverket. Syftet med Natura 2000-området SE0620307 Lejberget är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för följande naturtyper:

- 7140 Öppna mossar och kärr
- 7310 Aapamyrar
- 9010 Västlig taiga

- 91D0 Skogbevuxen myr

Miljökvalitetsmål

Detta beslut om att bilda Lejbergets naturreservat bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Motiv för bildande av naturreservat

Skyddsform

Det främsta hotet mot bevarandevärdena är skogsbruk eller hydrologisk påverkan av olika slag. Områdets naturvärden är sådana att de kräver skötselåtgärder och ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat.

Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

Planeringsbakgrund

Natura 2000

Området är utpekad som Natura 2000-område enligt 7 kap 27 § i miljöbalken.

Riksintressen

Reservatet ligger inom Säfsnäs-Grangärde Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt miljöbalkens 4 kap 2 §.

Kommunal översiktsplan

Lejberget lyfts fram i Ludvikas översiktsplan från 2013 som ett område som skulle kunna fungera som ett tyst område. Det pekas även ut som ett av de större naturområdena som är relativt opåverkade av exploatering.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I och med att skotertrafiken inte förbjuds i området är beslutet inte i linje med kommunens översiktsplan som lyfter fram att området skulle kunna fungera som ett tyst område. Skotertraditionen i området är dock lång och skotertrafiken är nästan de enda som nyttjar området vintertid varpå Länsstyrelsen väljer att tillämpa aktsamhetsregler istället för förbud för skotertrafik i reservatet.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder som framgår av Skötsel- och bevarandeplanen, bilaga 5. Vidare ska föreskrifterna heller inte något hinder för underhåll av de vägar som visas på kartan i bilaga 2, enligt de anvisningar som framgår av bilaga 4.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämma eller på något sätt skada mark eller vatten.
2. avverka skog, utföra skogsvårdande åtgärd, upparbeta eller ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt skada växande eller döda träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - befintliga sikt- och skjutgator för jaktändamål får underhållsröjas.
3. gödsla, kalka, sprida aska eller använda bekämpningsmedel.
4. framföra motordrivet fordon i terrängen på barmark, med följande undantag:
 - uttransport av älg, björn, hjortvilt eller vildsvin får ske med fordon endast om skador på mark och vegetation inte uppkommer.
 - för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen.
5. plantera in, så eller sätta ut växter, djur eller andra organismer.
6. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning inklusive jakttorn, med följande undantag:
 - jaktpass av dittransporterat naturmaterial får uppföras
7. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser, med följande undantag:
 - det är tillåtet att sätta upp saltsten om denna placeras på fastmark
 - det är tillåtet med småfågelmatning

8. upplåta korttidsjakt.

9. bedriva jakt med fälla, inklusive snara, med följande undantag:

- jakt med minkfällor är tillåtet.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av reservatet, uppsättning av informationstavlor.
2. skötsel av reservatet genom fri utveckling i område 1 och 2, med undantag för att contortatall ska kunna avvecklas. Naturvårdsbränning och avveckling av contortatall inom skötselområde 3. Samt återställning av diken som framgår av karta, bilaga 2.
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och reservatets syfte.

C Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - Insamling av löst liggande, mindre, torra grenar och kvistar i syfte att göra upp eld.
2. framföra motordrivet fordon på barmark:

Utan tillstånd från Länsstyrelsen är det förbjudet att:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (tex insekter).
4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större (fler än 100 deltagare) organiserade arrangemang.

Motiv och förtydliganden till föreskrifter

I punkterna **A1-A6**, och **C1-C4** förbjuds åtgärder som kan skada djur, växter eller strukturer som är viktiga för att områdets naturvärden ska bibehålla eller uppnå gynnsam bevarandestatus.

I punkt **A2** förbjuds alla former av avverkningar och skogsskötselåtgärder, vilket är en förutsättning för att områdets värden ska bibehållas. Denna föreskrift innebär att bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

I punkt **A3** framgår det bland annat att man inte får sprida aska i reservatet. Förbudet avser askåterföring av biobränsle och gäller inte spridning av kremeringsaska, då detta anses ha försumbar påverkan på naturmiljön.

Punkt **A4** och **C2** reglerar terrängkörning. Detta är i huvudsak även förbjudet enligt terrängkörningslagen, men förtydligas genom denna föreskrift. Terrängkörning med motordrivna fordon ger vegetations- och markskador, särskilt om tunga fordon används eller om körning sker i våtmarker, vilket skadar den biologiska mångfalden och minskar upplevelsen av ett orört område. Angående undantaget från föreskrift A4 som handlar om uttransport av vilt ska begreppet ”skador” inte i tolkas lika strikt som ”märken”. Eventuella spår måste dock alltid kunna växa igen under en vegetationssäsong. För att uppnå detta krävs noggrann planering av jaktens utförande med hänsyn till markbeskaffenhet. Allvarliga och bestående skador uppstår annars lätt på känslig mark, framför allt myrmark. Avvägningen bedöms tillgodose såväl jaktintresset som skyddet av mark och vegetation samt friluftslivets intressen.

Körning med fordon på snötäckt mark är tillåtet, men ska ske under beaktande av särskilda aktsamhetsregler. Ställningstagandet är resultatet av en avvägning för att finna vägar som kan tillgodose intresset av skoteråkning utan att detta sker på bekostnad av förlorade naturvärden. Detta innebär att skoteråkning sker både under ett stort personligt ansvar och under ett kollektivt ansvar som bärs av de föreningar och andra intressenter som organiserar skotertrafiken i området. En utgångspunkt har varit att den ”vardagliga” skotertrafik som utövas i området med smärre inskränkningar kan ske i enlighet med terrängkörningslagen och med beaktande av aktsamhetsregler utan att syftet med reservatet motverkas. Med ett antal aktsamhetsregler för skotertrafiken förväntas det vara möjligt att på frivillig väg ta hänsyn till känsliga arter och miljöer. Dessa regler formuleras inte i detta beslut, utan anslås på Länsstyrelsens hemsida och på platser i enlighet med skötselplanen. De kan därmed fortlöpande anpassas efter rådande förhållanden vad gäller snötillgång, störningskänsliga arter med mera.

Grundläggande för aktsamhetsreglerna ska vara att:

- vissa särskilt känsliga områden ska inte beträdas med snöskoter,
- upprepad ovarsam åkning inom ett begränsat område som orsakar påtaglig störning och buller ska inte utövas inom reservatet.

Om olägenheter uppkommer som står i strid med reservatets syfte, eller som hotar vissa naturvärden och som inte kan åtgärdas inom ramen för aktsamhetsreglerna ska beslut om bindande föreskrifter enligt A och C ovan fattas. Följs aktsamhetsreglerna bedöms reservatets naturvärden kunna värnas utan reglering av skotertrafiken i reservatsföreskrifterna.

Punkten **A6**: Olika typer av anläggningar inklusive eventuellt behov av markarbeten och vägar för uppförande och underhåll kan skada den biologiska mångfalden och minskar påtagligt upplevelsen av ett ”orört” område. Undantag medges för jaktpass av dittransporterat naturmaterial som är anpassat till platsen och ”smälter” in i naturen. Taköverbyggnad får under jakten bestå av en presenning men denna får ej permanent vara kvar i skogen. Jaktorn får inte uppföras, dock får gamla stå kvar om de underhålls.

Punkten **A7** reglerar jakten inom naturreservatet genom att förbjuda åtling och annan utfodring av djur eftersom detta kan orsaka skada på mark. Saltstenar tillåts dock om

denna placeras på fastmark, liksom eventuell matning av småfåglar. Slaktrester efter fällt vilt tillåts ligga kvar.

I punkt **A8** förbjuds upplåtande av korttidsjakt, med korttidsjakt avses i det här fallet jaktupplåtelse kortare än 1 år. Förbudet finns för att jaktutövarna ska ha en ingående kunskap om områdets naturvärden/skyddsbehov och vilka hänsyn som behöver tas vad gäller bl.a. jaktens omfattning och utövning. Jaktgäster accepteras endast om de medföljer nyttjanderättsinnehavare – d.v.s. de ska bedriva jakt tillsammans.

I punkt **A9** förbjuds jakt med fällor. Denna jaktform bedöms ej vara av samma starka allmänna intresse som annan jakt, utan bedrivs främst i beståndsreglerande syfte. Utgångspunkten bör därför vara att endast tillåta jakt med fällor om det finns skäl att reglera specifika arter. Utestående fällor minskar också upplevelsen av ett ”orört” område och kan upplevas negativt av friluftslivet. Det kan även innebära en risk för fredade arter som exempelvis ugglor. Undantag för minkfällor medges för att minkjakt är motiverad ur naturskyddssynpunkt och att fällfångst är den enda realistiska jaktmetoden. Även slagfällor är tillåtna vid minkjakt eftersom naturvårdsnyttan bedöms större än risken att enstaka individer av andra arter dödas. Fällor ska alltid märkas med namn och adress.

Punkterna **B 1 – B 3** medger att vissa åtgärder får vidtas i reservatet. Länsstyrelsen bedömer att nyttan med dessa åtgärder är avsevärd. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär.

Punkterna under **C** inskränker allmänhetens nyttjande av området

C3. Förekomsten av ett flertal värdefulla, ofta rödlistade, organismer motiverar skydd mot sådan plockning och insamling som kan inverka menligt på berörda populationer. Infångande av insekter, för exempelvis artbestämning på plats, som sedan släpps ut direkt igen är dock ok. Det är angeläget att undersökningar och insamlingar som förbättrar kunskapen om reservatets organismvärld kan ske. Normalt bör sådana undersökningar kunna medges under förutsättning att de har ett allmänt intresse, att undersökningsmetoden inte orsakar bestående skada och att resultaten tillgängliggörs. Matsvamp och bär får givetvis plockas i reservatet. Eftersom jakt och fiske inte ingår i allemansrätten regleras dessa verksamheter inte av forskrift C3. Då det är en rättighet förbehållen markägaren, eller den jakt- eller fiskeorganisation som företräder denne, regleras eventuella inskränkningar under föreskriftsavsnitt A.

I punkt **C4** förbjuds att utan Länsstyrelsen tillstånd bedriva arrangemang med mer än 100 deltagare i naturreservatet. Vid fler deltagare än detta bedömer Länsstyrelsen att tillstånd behövs för att avgöra om det finns risk för slitage och störning vilket kan ha negativ påverkan på naturvärdena. Fler besökare i reservatet är normalt positivt. Olika organiserade arrangemang kan dock, om de bedrivs i olämplig omfattning, tid eller plats, störa andra besökare och negativt påverka naturmiljön. För att kunna inrikta den organiserade verksamheten till en hållbar och miljöanpassad sådan, krävs därför tillstånd av Länsstyrelsen enligt punkt C4. Länsstyrelsen kan då ställa villkor och anvisa passande plats etc.

Det är tillåtet att tälta i reservatet och att elda under förutsättning att man tar hänsyn och inte stör häcknings- och spelplatser och inte skadar växande eller döda träd. Vill man

inte ta med sig egen ved går det bra att plocka torra kvistar från marken, se undantaget under C1. Däremot får man t ex inte elda med delar av torrakor och stubbar eller liggande döda träd, så kallade lågor.

Ärendets handläggning

Områdets naturvärden har varit kända under lång tid och Lejberget finns bland annat med i "Naturvårdsprogram för Kopparbergs Län" från 1988. Sedan mitten av 2000-talet har området varit skyddat som Natura 2000-område. Arbetet med att bilda ett naturreservat inleddes på allvar 2009. Under 2010 beslutade riksdagen att en del av Sveaskogs markinnehav skulle användas som bytesmark för att byta till sig skogsmark med höga naturvärden från de stora skogsbolagen, den så kallade ESAB-uppgörelsen. Lejberget var ett av områdena som kom att omfattas av uppgörelsen och 2015 bytte naturvårdsverket till sig marken från Bergvik Skog AB som då var markägare.

Kontakter med Fredriksbergs skoterklubb har tagits i ett tidigt skede då Länsstyrelsen är angelägna att ha en bra dialog med dem då deras klubbstuga samt skoterled finns i det närliggande reservatet Kullerbergen. Länsstyrelsen har även varit i kontakt med Säfsen Resort för att inhämta deras synpunkter gällande friluftsliv och anläggningar med avseende på turismen i området.

Ärendet skickades på externremiss under våren 2016.

Hellefors Jaktskytteklubb som arrenderar jakten av Stora Enso skriver att de inte har något att invända mot reservatsbildningen.

Jägareförbundet Mitt skriver i sitt svar på remissen att de anser att det borde vara tillåtet att utfodra rådjur inom reservatet. Utfodring och åtling av vilt medför att djur koncentreras till området kring utfodrings- och åttingsplatsen. Lokalt skadas vegetationen genom tramp, foderspill och en viss gödsling av marken. Detta skulle kunna påverka naturtyperna negativt och även kunna upplevas störande av besökare. Länsstyrelsen anser att det borde kunna gå att hitta platser utanför reservatet där man kan stödutfodra rådjur och gör ingen ändring av föreskriften. Jägareförbundet hade även synpunkter på längden på jaktupplåtelse under A8, här har Länsstyrelsen gjort ändringar som mer passar det förslag som framförs i remissvaret.

SGU framför i sitt remissvar att det inte finns några motstående geologiska intressen i området och att de inte har några synpunkter på bildandet av naturreservatet.

Skogsstyrelsen ser mycket positivt på att Länsstyrelsen skyddar ett större, från skogsbruk relativt opåverkat område i den södra delen av Dalarnas län.

Ludvika kommun framför i sitt svar på remissen att Länsstyrelsen borde förbjuda terrängkörning även på snötäckt mark. Detta då området är utpekad som ett "tyst område" i Ludvika kommuns översiktsplan från 2013. Länsstyrelsen har efter externremissen haft möte med representanter för kommunen och från Fredriksbergs skoterklubb. Skoterklubben framhävde hur viktigt skoterkörningen är för bygden och att det mer eller mindre är det enda friluftslivet på vintrarna uppe i reservatet. Under mötet kom vi överrens om att inget förbud ska råda, men att de som kör skoter och andra fordon

i reservatet på vintern ska följa vissa aktsamhetsregler. Om dessa inte följs kan föreskrifterna gällande terrängkörningen komma att skärpas.

Naturvårdsverket välkomnar bildandet av naturreservat för Lejberget i sitt remissvar. De har dock flera synpunkter på Länsstyrelsens förslag till beslut, bland annat på syftesformuleringar och på föreskrifter. Länsstyrelsen har gjort ändringar i syftesformuleringarna samt i föreskrifter och kartor för att passa Naturvårdsverkets synpunkter. Naturvårdsverket föreslår även att skoterkörningen i reservatet bör begränsas, för att undvika skador i exempelvis våtmarker samt bidrar till att tillvarata områdets syfte inklusive dess vildmarkskvalitéer och upplevelsevärden av ostördhet. Länsstyrelsen kommer inte att införa några inskränkningar av skoterkörningen utan kommer istället tillämpa aktsamhetsregler som om de följs inte kommer att påverka naturvärden och friluftsliv negativt. Detta då skoterkörning har bedrivits i många år i området utan att betydande skador kunnat konstateras på känsliga områden. På vintern är det skoterburna friluftslivet mer eller mindre de enda som nyttjar området så risken att störa annat friluftsliv är i dagsläget litet.

Naturvårdsverket framför även att mot bakgrund av områdesskyddets syfte, naturkvalitéer och utpekande i enlighet med art- och habitatdirektivet att vissa skyddsåtgärder för områdets fauna bör övervägas närmare. Exempelvis förbud av jakt på skogshöns. Populationerna av skogshöns i stort påverkas inte av avskjutning utan det är andra faktorer som inverkar på reproduktionsframgång och överlevnad. Länsstyrelsen anser det därför inte motiverat med ett jaktförbud inom reservatet.

Upplysningar

Dispens från föreskrifter

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet. I och med områdets status som Natura 2000 gäller dock särskilda bestämmelser för tillstånd enligt 7 kap. 28a § miljöbalken.

Kungörelse

Beslutet kungörs på det sätt som gäller för författningar i allmänhet. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft omedelbart, även om beslutet överklagas.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 6.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ylva Thörn. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, antikvarie Ingegerd Sundkvist,

planhandläggare Inger Friman, funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Fredrik Enoksson, den sistnämnda föredragande.

Ylva Thörn

Landshövdingen

Fredrik Enoksson

naturvårdshandläggare

Bilagor:

Bilaga 1	Översiktskarta
Bilaga 2	Beslutskarta
Bilaga 3	Föreskriftskarta
Bilaga 4	Generellt undantag för väghållning
Bilaga 5	Skötsel- och bevarandeplan för naturreservatet och Natura 2000-området Lejberget
Bilaga 6	Överklagningsformulär (markägare och sakägare)

Sändlista: (markägare och sakägare)

Bergvik Skog, Trotskatan 25, 791 71 Falun.

Skogsstyrelsen: skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

Naturvårdsverket: registrator@naturvardsverket.se

Riksantikvarieämbetet: registrator@raa.se

Kopia för kännedom till:

Fredriksbergs skoterklubb fredriksberg.skoterklubb@live.se

Fredriksbergs älgförvaltningsområde, jorgen.steffansson@storaenso.com

Friluftsförbundet – Ludvika lokalavdelning: Ordförande, Johanna Stenberg Andersson, jojo.jsa69@gmail.com

Hellefors Jaktskytteklubb thomas.olsson@hotmail.com

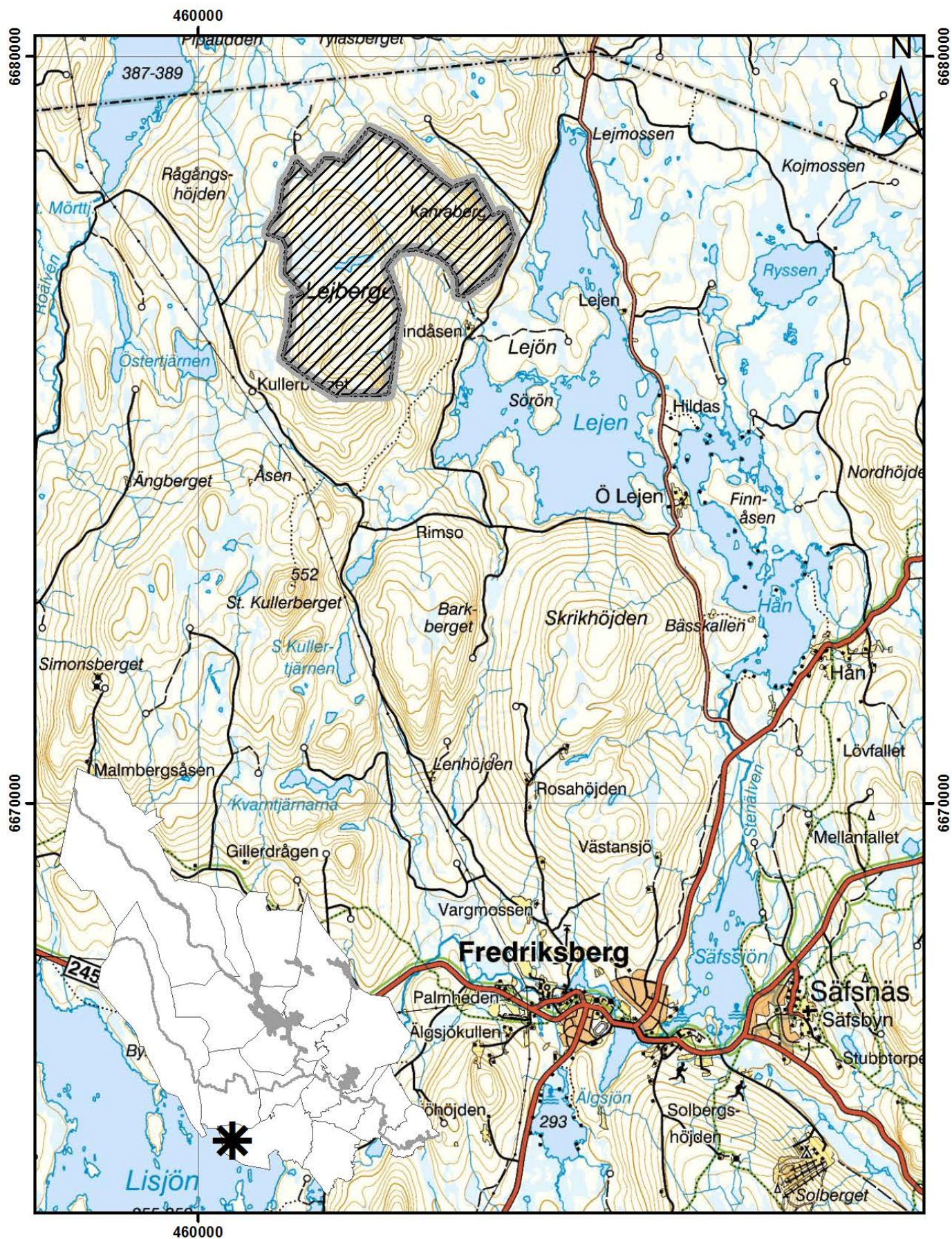
Jägareförbundet i Dalarna, Krontallsvägen 10, 791 55 Falun

Ludvika kommun, samhallsbyggnad@ludvika.se

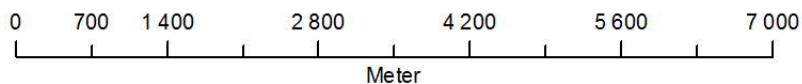
Naturskyddsföreningen i Dalarna: Kansli.dalarna@naturskyddsforeningen.se

Sveriges Geologiska Undersökning: sgu@sgu.se

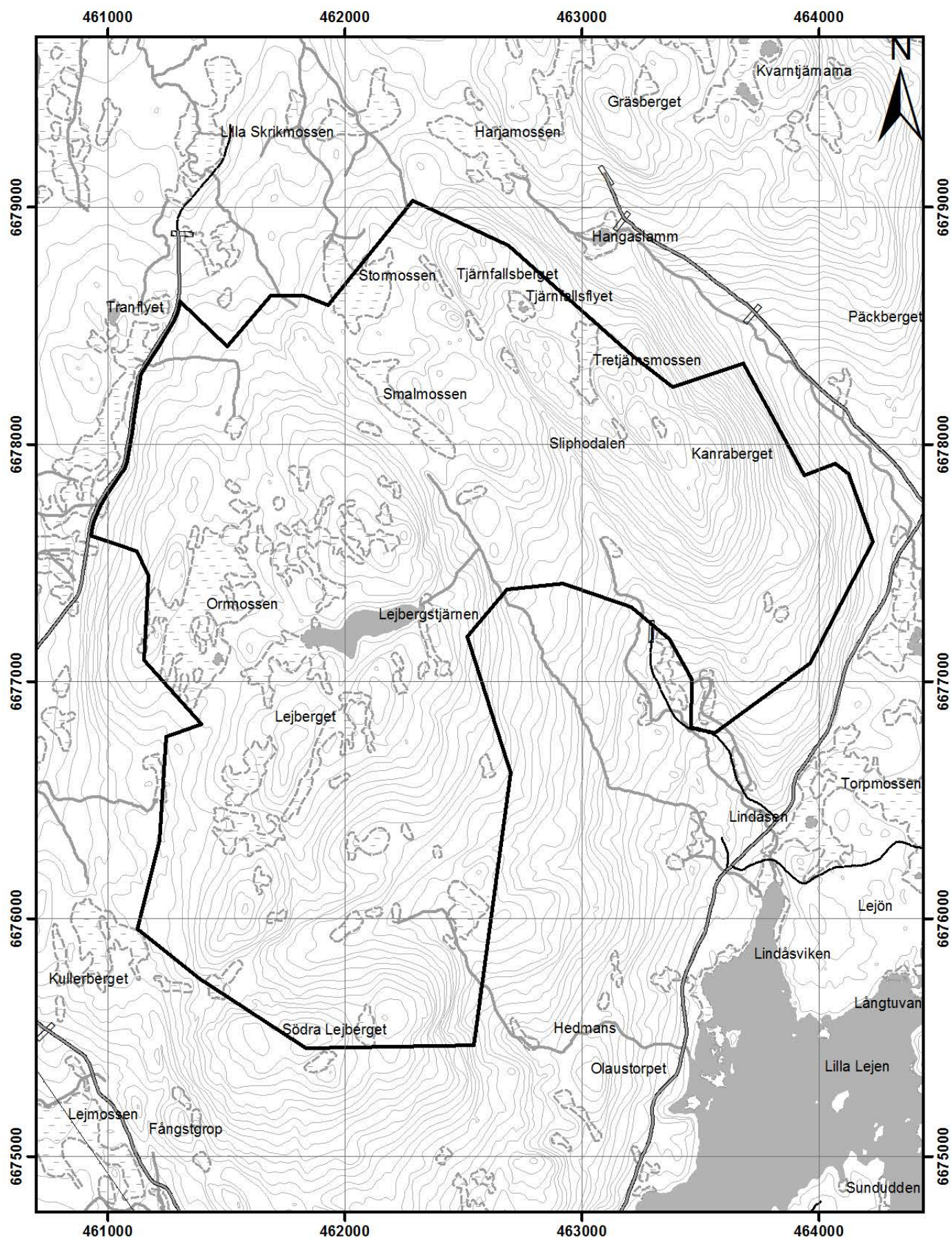
Säfsnäs fiskevårdsförening, c/o Erik Jansson Skarbåghalla 1, 770 10 Fredriksberg

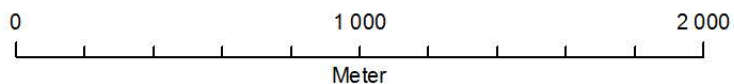
Skala 1:70 000

Teckenförklaring	
	Lejbergets naturreservat

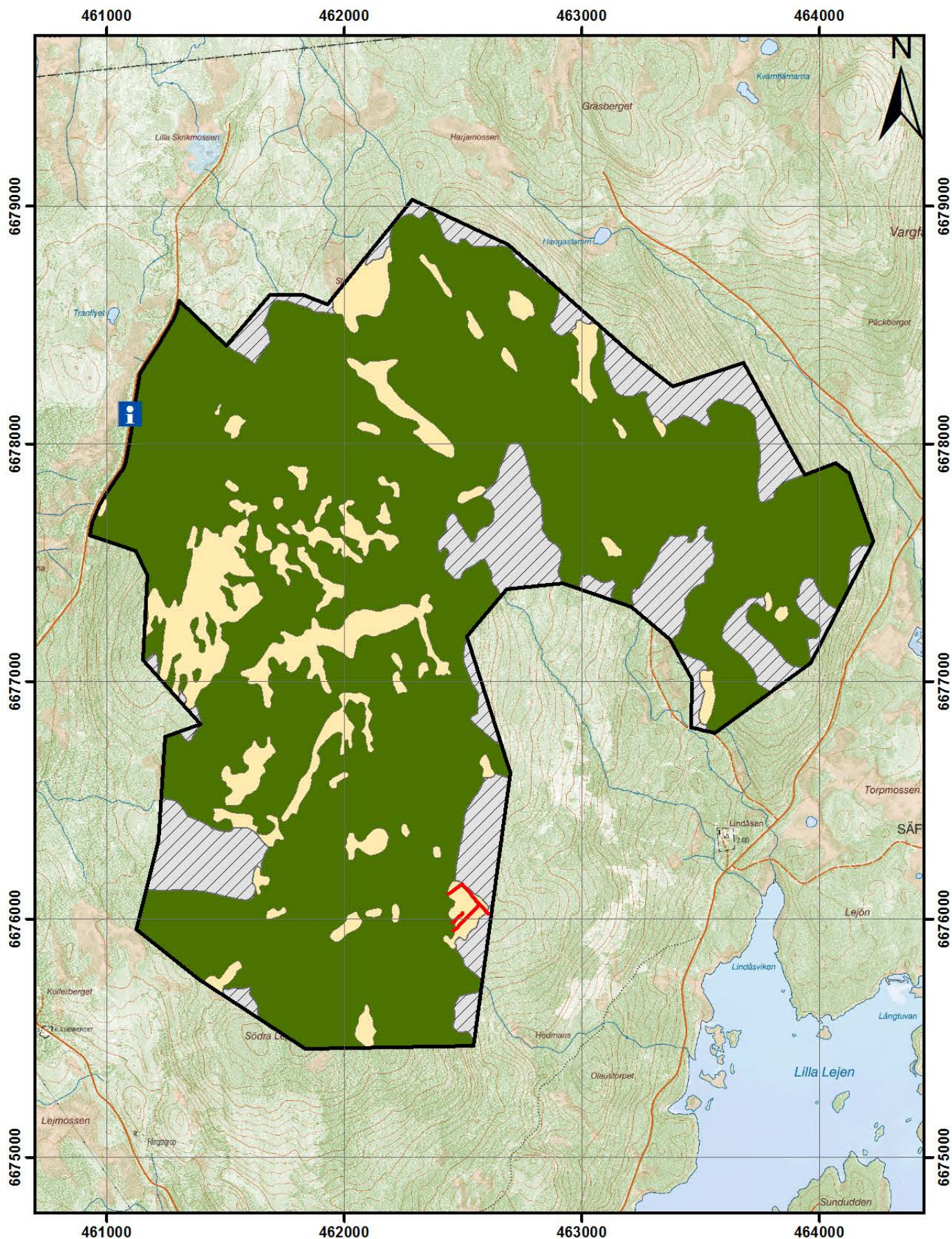
Skala 1:22 000

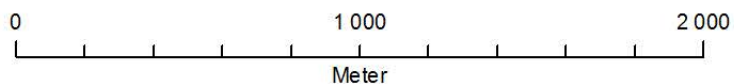
Bakgrund: Lantmäteriets fastighetskarta Koordinatsystem:
SWEREF99 TM © Länsstyrelsen, Lantmäteriet

Teckenförklaring

	Gräns för naturreservatet		Bäck/dike
	Mindre bilväg		Vatten
	Sämrre bilväg		Sankmark
	Allmän väg		

Skala 1:22 000

Bakgrund: Lantmäteriets fastighetskarta Koordinatsystem:
SWEREF99 TM © Länsstyrelsen, Lantmäteriet

Teckenförklaring

Naturreservatsgräns

Informationsskylt

Diken där återställningsåtgärder ska kunna genomföras

Skötselområden

1. Fri utveckling, med undantag för att Contortatall ska kunna avvecklas.

2. Fri utveckling, med undantag för att Contortatall ska kunna avvecklas.

3. Naturvårdsbränning och avveckling av Contortatall

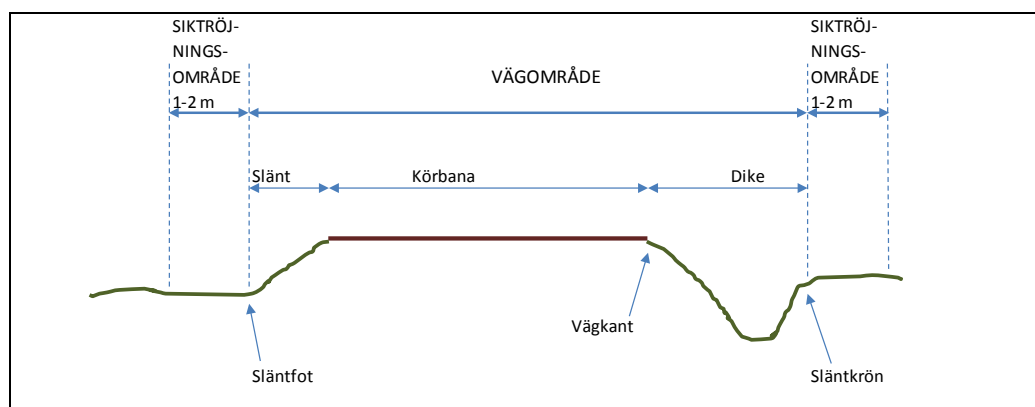
Bilaga 4

GENERELLT UNDANTAG FÖR VÄGHÅLLNING MM

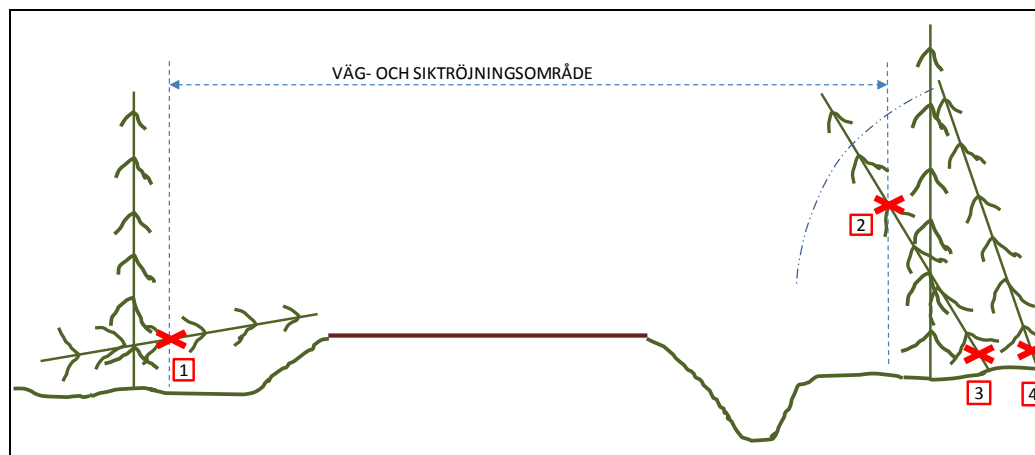
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet utföra de åtgärder som kan behövas för att hålla vägen i gott skick.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det s k siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa s k farliga kantträd mm, i enligt med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1).

Lutande träd som inkräktar i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att fällda och/eller kapade träd, delar av träd mm, skall kvarlämnas i terrängen. Dock alltid utanför gräns till det s k siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och

brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, d v s i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden mm som naturreservatet syftar till att skydda.

Inför större arbeten, till exempel byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, något som kan kräva anmälan om vattenverksamhet eller efter omfattande stormfällning, ska Länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena.

Observera att beakta övrig gällande lagstiftning i samband med att åtgärder ska utföras.

Skötsel- och bevarandeplan för naturreservatet och Natura 2000-området Lejberget

Tjärn på Tretjärnsmossen

Foto: Fredrik Enoksson

Innehåll

BESKRIVNING AV BEVARANDEVÄRDENA	3
Administrativa data	3
BESKRIVNING AV OMRÅDET	4
Geovetenskap	4
Biologi	4
Kulturhistoria	8
Jakt, fiske och övrigt friluftsliv	8
NATURA 2000	8
Allmänt	8
Tillståndsplikt och samråd	8
Uttekade Natura 2000-naturtyper	9
Bevarandesyftet med Natura 2000-området	9
Hotbild mot utpekade värden inom Natura 2000-området	10
KÄLLFÖRTECKNING	10
AVVÄGNINGAR MELLAN BEVARANDEVÄRDEN	12
Syfte med naturreservatet	12
Prioritering mellan bevarandevärden	12
SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH ÅTGÄRDER	12
Skötselområde 1: Västlig taiga	12
Skötselområde 2: Öppna mossar och kärr, Aapamyrrar, skogbevuxen myr och sjöar	14
Skötselområde 3: Icke Natura2000 skog	15
Skötselområde 4: Friluftsliv och anläggningar	15
JAKT OCH FISKE	16
DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	16
Dokumentation	16
Uppföljning	16
REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN	17
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	17
SKÖTSELKARTA	18
BILAGA A	19

Beskrivningsdel

Beskrivning av bevarandevärdena

Administrativa data

Namn	Lejberget																										
NVR id	2044368																										
Natura 2000-beteckning	SE0620307																										
Län	Dalarna																										
Kommun	Ludvika																										
Markslag: (uppdelning enligt Naturvårdsverkets rapport nr 5391)	<table><tr><td>Tallskog</td><td>217,6 hektar</td></tr><tr><td>Granskog</td><td>134,2 hektar</td></tr><tr><td>Barrblandskog</td><td>110,6 hektar</td></tr><tr><td>Barrsumpskog</td><td>1,4 hektar</td></tr><tr><td>Lövblandad barrskog</td><td>36 hektar</td></tr><tr><td>Triviallövskog</td><td>2,8 hektar</td></tr><tr><td>Ungskog inklusive hyggen</td><td>52,6 hektar</td></tr><tr><td>Sumpskogsimpediment</td><td>0,1 hektar</td></tr><tr><td>Övriga skogsimpediment</td><td>9,4 hektar</td></tr><tr><td>Våtmark</td><td>65,7 hektar</td></tr><tr><td>Övrig öppen mark</td><td>0,3 hektar</td></tr><tr><td>Sjöar och vattendrag</td><td>5 hektar</td></tr><tr><td>Totalt</td><td>635,6 hektar</td></tr></table>	Tallskog	217,6 hektar	Granskog	134,2 hektar	Barrblandskog	110,6 hektar	Barrsumpskog	1,4 hektar	Lövblandad barrskog	36 hektar	Triviallövskog	2,8 hektar	Ungskog inklusive hyggen	52,6 hektar	Sumpskogsimpediment	0,1 hektar	Övriga skogsimpediment	9,4 hektar	Våtmark	65,7 hektar	Övrig öppen mark	0,3 hektar	Sjöar och vattendrag	5 hektar	Totalt	635,6 hektar
Tallskog	217,6 hektar																										
Granskog	134,2 hektar																										
Barrblandskog	110,6 hektar																										
Barrsumpskog	1,4 hektar																										
Lövblandad barrskog	36 hektar																										
Triviallövskog	2,8 hektar																										
Ungskog inklusive hyggen	52,6 hektar																										
Sumpskogsimpediment	0,1 hektar																										
Övriga skogsimpediment	9,4 hektar																										
Våtmark	65,7 hektar																										
Övrig öppen mark	0,3 hektar																										
Sjöar och vattendrag	5 hektar																										
Totalt	635,6 hektar																										
Nyttjanderätter	Inga																										
Övriga rättigheter	Inga																										
Bebyggelser och anläggningar	Inga kända byggnader finns.																										
Förvaltare	Länsstyrelsen Dalarna																										

Beskrivning av området

Geovetenskap

Reservatet är beläget på en höjdplatå cirka en mil norr om Fredriksberg. Området ligger på mellan 400-540 meters höjd över havet och över det som en gång var högsta kustlinjen. Högsta toppen når upp till 547 meter och ligger på norra delen av Lejberget. Årsmedelnederbörden i området är runt 900 mm och årsmedeltemperaturen är 4 grader. Berggrunden i reservatet består till största del av granit, längst i väster sträcker sig dock reservatet in i ett område med ryolit. Två stråk med gångar av diabas går igenom reservatet. Den dominerande jordarten inom reservatet är morän. Jordtäcknet är dock tunt över stora delar av reservatet och på flera ställen saknas jordtäcknet och berggrunden går i dagen och bildar hållar. Under myrområdena är det torv som är den dominerande jordarten.

Biologi

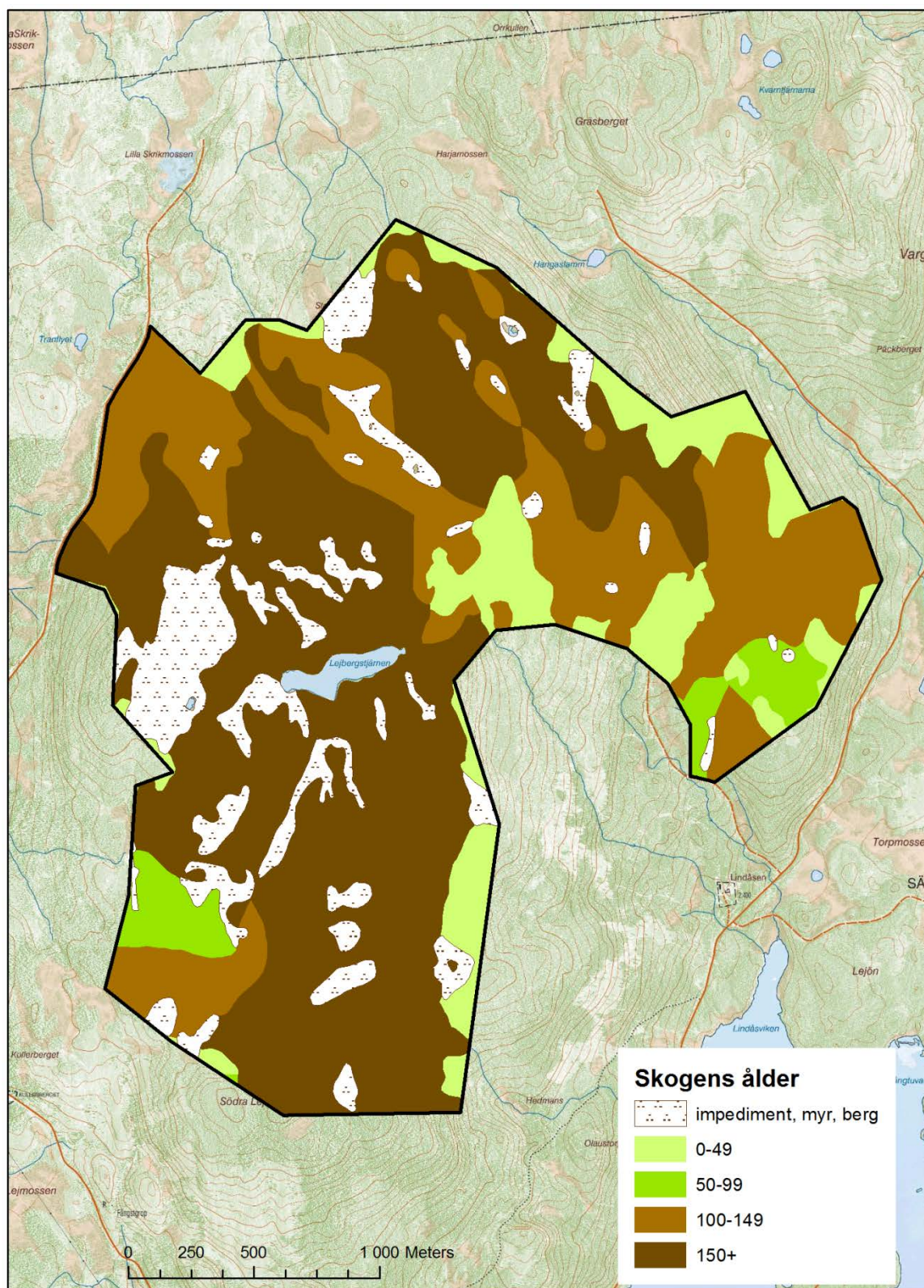
Skogen i området domineras av tall och gran. På höjderna består skogen mestadels av tall som är gles och lågvuxen, vilket är en följd av det karga klimatet som råder i området. Bland tallarna finns de äldsta träden i reservatet och vissa är över 300 år gamla. Markskiktet på höjderna domineras av ljung och vegetationen övergår på några ställen i ren ljunghed. I sluttningar och svackor är det fuktigare och här är det istället granen som tar över. Nere i Sliphodalen som ligger mellan Kanraberget och Lejberget är det skuggigt och fuktigt på grund av de branta sluttningarna som delvis omger den. Bitvis finns det här en hel del död ved och på liggande granar hittar man arter som rynkskinn och ullticka. Vid Kanrabergets östsluttning finns ett område där lövinslaget är stort med bland annat mycket asp och skogen härstammar troligtvis från en brand. Norr om Lejbergstjärnen finns ett björkbestånd som härstammar från en brand.

Stora delar av skogarna i reservatet är opåverkade av modernt skogsbruk. Mer eller mindre hela reservatet är påverkat av dimensionsavverkning under 1800-talet. Ungskogar finns främst kring Kanraberget och i svackan mellan Lejberget och Kanraberget. Här och där hittar man äldre lärkträd vilket visar att såförsök har gjorts med lärkfrön i området.

Inom reservatet finns flera myrar av varierande storlek. Den största öppna myren är Orrmossen på västra sidan av Lejberget. Några mindre myrar har utbildade strängar och flarkar och på några ställen finns små myrtjärnar.

Den enda större sjön som finns är Lejbergstjärnen belägen på Lejbergets höjder. Nordöst om Lejbergstjärnen finns det en sänka med branta klippor och stora block. Här kan man bland annat hitta den hotade laven broktagel, som trivs i den fuktiga miljön.

Chansen att springa på orre eller tjäder är stor då stammen av dessa skogshöns är stark i området. I den glesa tallskogen är dubbeltrast och rödstjärt karaktärsfåglar. Andra fåglar du kan träffa på är bland andra kungsfågel, tofsmes, talltita, svartmes, domherre och korsnäbbar.

Karta över skogens ålder i reservatet.

Rödlistade arter och Natura 2000-arter

Art	Vetenskapligt namn	Kategori
Fåglar		
kungsfågel	Regulus regulus	VU
orre	Lyrurus tetrix	Natura 2000-art
tjäder	Tetrao urogallus	Natura 2000-art
tretåig hackspett	Picoides tridactylus	NT
Kärlväxter		
knärot	Goodyera repens	NT
Lavar		
aspgelélav	Collema subnigrescens	NT
broktagel	Bryoria bicolor	EN
brunpudrad nållav	Chaenotheca gracillima	NT
garnlav	Alectoria sarmentosa	NT
kortskaftad ärgspik	Microcalicium ahlneri	NT
lunglav	Lobaria pulmonaria	NT
norsk näverlav	Platismatia norvegica	VU
skrovellav	Lobaria scrobiculata	NT
skuggblåslav	Hypogymnia vittata	NT
svart renlav	Cladonia stygia	Natura 2000-art
vedflamlav	Ramboldia elabens	NT
vedskivlav	Hertelidea botryosa	NT
violettrå tagellav	Bryoria nadvornikiana	NT
vitgrynig nållav	Chaenotheca subroscida	NT
Storsvampar		
doftskinn	Cystostereum murrayi	NT
gammelgransskål	Pseudographis pinicola	NT
granticka	Phellinus chrysoloma	NT
gräddporing	Cinereomyces lenis	VU
gräddticka	Perenniporia subacida	VU
gränsticka	Phellinus nigrolimitatus	NT
kötticka	Leptoporus mollis	NT
rynkskinn	Phlebia centrifuga	VU
stjärntagging	Asterodon ferruginosus	NT
stor aspticka	Phellinus populicola	NT
svart taggsvamp	Phellodon niger	NT
tallticka	Phellinus pini	NT
ullticka	Phellinus ferrugineofuscus	NT

Tabell över artförekomst av rödlistade arter och Natura 2000-arter.

Kategori: Rödlistade arter enligt ArtDatabanken 2015. (EN) Starkt hotad, (VU) Sårbar, (NT) Nära hotad.

Utpökad art inom Natura 2000 enligt habitatdirektivets annex 2 (Natura 2000-art).

Kulturhistoria

På 1600-talet flyttade finnar in i trakterna kring Frederiksberg och området ligger i de så kallade finnmarkerna. Dessa bedrev svedjebruk i skogarna vilket borde ha påverkat även Lejberget. Under 1700-talet grundades Fredriksberg som en bruksort. Bruket i Fredriksberg torde ha krävt en hel del kol för sin järnhantering. Detta hade stor påverkan på de omgivande skogarna något som även berörde Lejberget genom avverkningar för att tillfredsställa det stora behovet av kol som bruket hade. Under 1800-talet påverkades reservatet av dimensionsavverkningar där de högsta och grövsta träden höggs ner. Förekomsten av lärk visar att människan för länge sen försökt att så in detta trädslag i avverkade områden. Under senare tid har några områden påverkats av modernt skogsbruk vilket visar sig i de ungsogar med bland annat contortatall som finns i reservatet.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Området är inte lika välkänt och välbesökt som det intilliggande Kullerbergen men är klart värt ett besök för de som exempelvis vill vandra eller åka skidor i äldre skogar utan större mänsklig påverkan. Reservatet ingår i Fredriksbergs älgförvaltningsområde och ligger inom Säfsnäs fiskevårdsförenings område.

Natura 2000

Denna skötsel- och bevarandeplan ersätter bevarandeplanen för Natura 2000-området Lejberget, fastställd 2005-08-12 av Länsstyrelsen enligt 17§ Förordningen om områdesskydd (dnr 511-08225-2005).

Allmänt

Namn: Lejberget

Områdeskod: SE0620307

Områdestyp/status: SCI

Lejberget ingår i det europeiska nätverket av skyddad natur som kallas Natura2000. Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000- områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom att peka ut Natura2000-områden åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i skötselplanen om området även är naturreservat.

Tillståndsplikt och samråd

Föreskrifterna för naturreservatsbeslutet gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura2000. Tillstånd krävs för verksamheter eller åtgärder som på ett

betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön inom området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett Natura-område bör man samråda med Länsstyrelsen innan åtgärder påbörjas. Vid åtgärder i skogsmark hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade Natura 2000-naturtyper

Tabellen nedan redovisar ingående naturtyper enligt EU's art- och habitatdirektiv, arealer som är godkända av EU-kommissionen, framtida målarealer och bedömning om naturtyperna uppvisar ett gynnsamt tillstånd idag. Karta över naturtypernas utbredning finns på sida 11 i denna skötselplan.

Utpekade naturtyper	Areal godkänd av EU (hektar) *	Målareal (hektar)	Bevarandetillstånd idag
Öppna mossar och kärr 7140	52,6	52,6	Gynnsamt
Västlig taiga 9010**	473,2	564,1	Gynnsamt
Aapamyrrar 7310**	11,4	11,4	Gynnsamt
Skogbevuxen myr 91D0**	2,1	2,1	Gynnsamt

*Uppdaterade arealer 2015 som ännu ej beslutats av EU. Beslut förväntas tas av regeringen under 2016.

**Prioriterad naturtyp enligt Art- och habitatdirektivet

Bevarandesyftet med Natura 2000-området

Syftet med Natura 2000-området Lejberget SE0620307 är att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

I Natura 2000-området Lejberget SE0620307 är de prioriterade bevarandevärdena främst västlig taiga. Naturtypen ska präglas av naturlig dynamik och frånvaro av annan mänsklig påverkan än jakt eller friluftsliv.

Motivering

Huvuddelen av området äger den naturliga skogens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller skogens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns ställvis mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

Prioriterade åtgärder

Området är skyddat som naturreservat. Något ytterligare behov av bevarandeåtgärder bedöms inte behövas. Genom att delar av området förvaltas aktivt genom skötsel och andra delar lämnas för fri utveckling kommer naturvärdena öka i området på sikt i och med att skogen blir äldre och mängden död ved kommer att öka.

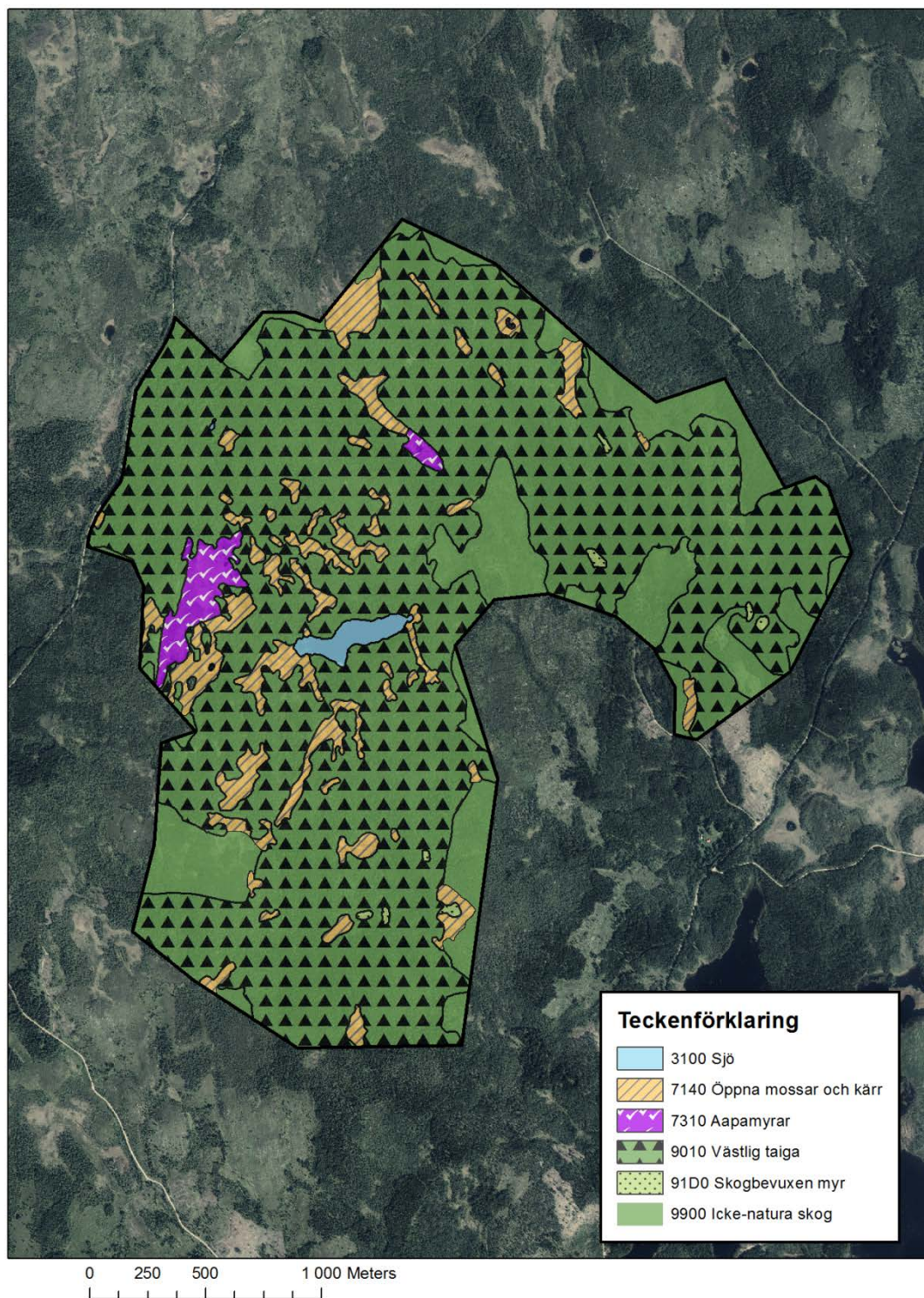
Hotbild mot utpekade värden inom Natura 2000-området

Se bilaga A.

Källförteckning

- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala
- Hermansson, J-O, Bratt, L. & Oldhammer. 2008. Hotade och sällsynta växter i Dalarna, del. 2 – lavar och mossor. Dalarnas Botaniska Sällskap.
- Hermansson, J-O, Program för naturvården – Ludvika kommun. Utkast 2015.
- Hotflex. Länsstyrelsen i Dalarnas databas av fynd av hotade eller skyddsvärda arter.
- Kartering av skyddade områden: kontinuerlig naturtypskartering, Naturvårdsverkets rapport nr 5391. Stockholm 2004.
- Naturvårdsverket och SLU: Artportalen, <http://artportalen.se/> - Databas.
- Regional underlagsmaterial (RUM). Digitala kartunderlag som redovisar statens anspråk när det gäller användningen av vissa mark- och vattenområden inom olika sektorer av den fysiska planeringen
- Rynéus, T, (o medarb.), 1988: Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1988:1.
- Sveriges Geologiska Undersökning. 2016: Berggrund 1:250 000 – Databas.
- Sveriges Geologiska Undersökning. 2016: Jordarter 1:100 000 – Databas.
- Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Vägledning för 7140 Öppna mossar och kärr. Naturvårdsverket, november 2011.
- Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Vägledning för 7310 Aapamyrar. Naturvårdsverket, november 2011.
- Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Vägledning för 9010 Västlig taiga. Naturvårdsverket, maj 2012.
- Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. Vägledning för 91D0 Skogsbevuxen myr. Naturvårdsverket, maj 2012.

Naturtypskarta för Natura 2000 området Lejberget

Plandel

Avvägningar mellan bevarandevärden

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara områdets naturskogar och våtmarker samt andra ingående prioriterade bevarandevärden inklusive förekommande livsmiljöer och arter enligt art- och habitatdirektivet. I syftet ingår att återställa några mindre delområden med lägre naturvärden. Syftet är även att bevara områdets vildmarkskvalitéer och ge möjligheter till naturupplevelser för friluftslivet.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför informationsskyltar och parkeringsplatser endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i 4 skötselområden:

1. Västlig taiga
2. Öppna mossar och kärr, Aapamyrar, skogbevuxen myr och sjöar
3. Icke Natura2000 skog
4. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Västlig taiga

-Ingående naturtyper enligt Natura 2000: Västlig taiga (9010), 473,2 hektar

Beskrivning

Skötselområdet är 473,2 hektar stort och skogen är i huvudsak gammal och flerskiktad med ett stort inslag av död ved i form av lågor och torrträd. I områdets centrala delar finns rikligt med gammal tall upp till 350-årsåldern. Även Kanrabergets höjder samt områden runt Lejbergstjärn och Lejbergets södra del hyser riktigt gammal skog. Alldeles söder om Lejbergstjärn finns en mycket fin granskog med silvriga toppbrutna granpatriarker i 300-årsåldern, hysandes den krävande norska näverlaven (*Platismatia norvegica*)VU.

Granskog med mycket död ved i den fuktiga Sliphodalen (t.v.) Äldre tallar på torr mark (t.h.) Foto: Fredrik Enoksson

Norr om Lejbergstjärn finns en lövbränna med björk. Enstaka lärkträd förekommer här och där i reservatet. I nordsluttningarna står granen tät och lågvuxen och vegetationen är av ormbunksriktyp som är typisk för västliga regioner, detsamma gäller även i dalbottnarnas försumpade mark. I dessa bestånd finnas även äldre rönnar, vilket är typiskt för nederbördsrika trakter. På hållmarkerna mellan skog och myr breder täta ljunghedar ut sig. Förekomsten av döda träd och lågor är begränsad till de äldsta granbestånden. Förvånansvärt få bränder har rasat i området. Spår av bränder saknas till största delen, förutom i områdets norra, centrala delar, öster om den långsträckt myren. Där finns levande tallar med brandlyror, någon med invallningar efter tre bränder. Skogarna i området är till största delen opåverkade av modernt skogsbruk. Den största delen av området är dock påverkat av dimensionsavverkning under 1800-talet. Inslag av ca 120-åriga lärkträd visar att man har sått skog i avverkade områden. Dessa områden har nu återfått sin naturskogskaraktär, men har ännu inte samma innehåll av rödlistade arter.

Bevarandemål

Genom att området lämnas för fri utveckling kommer naturliga processer att verka fritt i området. Åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsstadier och att skogen är olikåldrig. Naturliga störningar i form av exempelvis brand, stormfällning, bäverdämningar och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling. Ingen contortatall finns i området.

Arealen av nedan uppräknade naturtyper ska bibehållas.

9010 Västlig taiga 473,2 hektar

Skötselåtgärder

Eventuell contortatall i området avvecklas, i övrigt lämnas området till fri utveckling.

Skötselområde 2: Öppna mossar och kärr, Aapamyrrar, skogsbevuxen myr och sjöar

-Ingående naturtyper enligt Natura 2000: Öppna mossar och kärr (7140), Aapamyrrar (7310), Skogsbevuxen myr (91D0).

Beskrivning

Några större och mindre myrrar finns i skötselområdet som är 71 hektar stort. Den största, vid namn Orrmossen, ligger väster om Lejbergstjärnen. Det är en vacker och opåverkad stor myr med strängar/flarkar och laggkärr. Smalmossen är en värdefull myr med flarkar och gölar som ligger centralt i området och omges av värdefull skog i alla riktningar. Öster om Sliphodalen ligger en långsträckt myr med gölar som gränsar till naturskog. Ytterligare några små myrrar finns i området. Det finns flera småområden med skogsbevuxen myr i området, tall är här det dominerade trädslaget. Lejbergstjärn är den enda större sjön som finns i området, utöver denna finna några mindre myrsjöar. I reservatets sydöstra del finns ett myrparti som är tydligt påverkat av dikning.

Bevarandemål

Myrmarkerna, sjöar och vattendrag utvecklas bäst genom att naturliga processer får verka. Utbredning av mosse- och kärrpartier ska bibehållas. Myrmarkerna ska ha ostörd hydrologi och hydrokemi. Typiska arter knutna till naturtyperna ska ha förutsättningar att även i framtiden finnas i området. Diken med negativ påverkan på naturtyperna återställs. I de skogsbevuxna myrområdena kommer åldrande och avdöende leda till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsstadier och att skogen är olikåldrig.

Stormossen i reservatets norra del (t.v.) och lösbottenkärr (t.h.) Foto Fredrik Enoksson

Arealen av nedan uppräknade naturtyper ska bibehållas.

7310 Aapamyrrar 11,4 hektar

7140 Öppna mossar och kärr 52,6 hektar

91D0 Skogsbevuxen myr 2,1 hektar

Skötselåtgärder

Igenläggning av diken bör ske om dessa bedöms ha negativ inverkan på naturvärdena, avverkning av eventuell contortatall, i övrigt lämnas området till att få utvecklas fritt.

Skötselområde 3: Icke Natura2000 skog

Beskrivning

Området är 90,9 hektar består till största del av ungskogar med mestadels tall men även gran som ett resultat av sentida avverkningar. Några områden har planterats med contortatall. Naturvärden saknas i området på grund av skogens låga ålder och brist på strukturer.

Bevarandemål

Ingen contortatall ska finnas i området. På längre sikt utvecklar ungskogarna naturvärden genom att åldern på dessa ökar. Trädåldern varierar och död ved finns i olika nedbrytningsstadier. De talldominerade områdenas struktur och sammansättning är påverkat av brand och branden har en roll i områdets utveckling. Områdets äldre tallar gynnas och får möjlighet att fortleva och bli mycket gamla. Yngre tallar skadas av brand och bildar brandljud. I perioder efter brand/bränning är området öppet och präglad av betydande mängder död ved och typiska arter som etablerar sig efter branden. I senare stadier kan området vara mer slutet.

Målet är att skogen som klassats som icke Natura2000-skog med tiden ska övergå till västlig taiga 9010.

Skötselåtgärder

Contortatallen avvecklas på lämpligast sätt. I området utförs naturvårdsbränning med en bränningsinriktning som strävar efter att främst åstadkomma en variation i det annars rätt likåldriga tallbestånden. Bränningen ska skapa brandljud i tallar samt se till att en del tallar dör så att mängden död ved ökar. Bränningarna bör utföras med olika tändningsmönster med omväxlande hög och låg dödlighet för att öka variationen i skogen, gällande ålder, luckighet och död ved.

Löpande skötsel

Återkommande bränningar med intervall som kan anses vara lämpliga för regionen och naturtypen.

Skötselområde 4: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Reservatet är värt ett besök under årets alla årstider. Under vintertid kan det dock vara svårt att komma fram till reservatet då vägarna inte alltid är plogade fram till området. Bäst närmar man sig området från vägen i väster. Här kommer man snabbt upp på Lejbergets höjder och kan njuta av de fina myrarna och skogarna. Lejbergstjärnen är en vacker plats som inbjuder till besök och här kan du säkert hitta en bra plats för att slå

upp ett tält. Både Kanraberget och Lejberget bjuder på storslagen utsikt om vädret är rätt. Från Kanraberget har man bland annat en magnifik utsikt över Lejen och det omgivande landskapet. Det finns gott om svamp och bär i området på sensommaren och hösten.

I samband med reservatsbildningen upprättades ett servitut för att få anlägga en parkeringsplats på Bergviks mark i anslutning till informationstavlan i områdets norra del. I dagsläget föreslås ingen anlagd parkeringsplats, men om det skulle visa sig att behov av en parkeringsplats så ska denna anläggas i anslutning till informationstavlan.

Bevarandemål

Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller, samt aktsamhetsregler för skoterkörning finns på informationsskyltar i anslutning till området och via Länsstyrelsens hemsida. Om det visar sig finnas behov av en parkeringsplats anläggs denna i anslutning till informationstavlan.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Märka upp reservatets gränser i fält. Informationsskylt sätts upp längs vägen som går i reservatets västra del. En informationsskylt kan även sättas upp nere i Fredriksberg då många skoteråkare och turister passerar byn.

Löpande skötsel

Underhåll av informationsskylt, gränsmarkeringar och eventuell parkering.

Jakt och fiske

Inskränkningen i jakten omfattar reglering av jakttorn och jaktpass, utfodring av djur, korttidsjakt och fällfångst. Transport av fällt vilt ska ske hänsynsfullt så att inte skador på mark och vegetation uppkommer.

Inga inskränkningar finns för fisket.

Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning

Bevarandemål

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av

Länsstyrelsen. Uppföljning kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus.

Som en del av miljöövervakning av skog har Länsstyrelsen genomfört inventering av stannfåglar i stora skogsområden i området. Om uppföljningar ska göras i området kan det vara av intresse att denna inventering återupprepas.

Restaureringsåtgärder

Uppföljning av alla restaureringsåtgärder ska göras på initiativ av förvaltaren, i samverkan med naturvårdsenheten vid Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Övriga skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att följa upp genomförda skötselåtgärder.

Revidering av skötselplanen

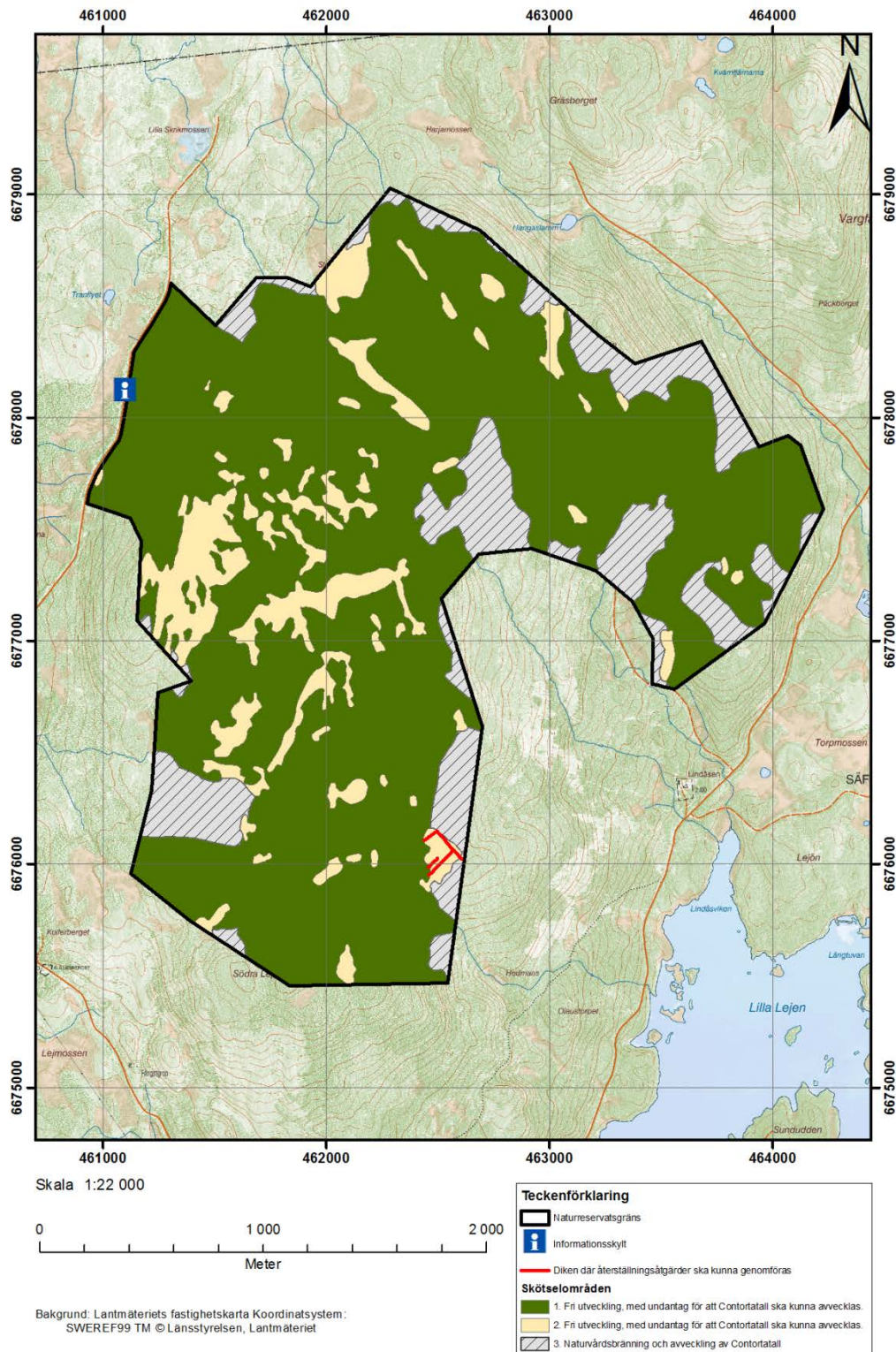
Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Åtgärd	Prioritet	Mål med åtgärden	När	Var	Frekvens
Uppmärkning av reservatsgräns	1	Synliggöra reservatsgräns	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Uppsättning av informationsskyltar	2	Ökad tillgänglighet	Inom 3 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Folder och webbplats	2	Ökad tillgänglighet	Inom 1-5 år		Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Avverkning av contortatall	2	Avlägsna främmande trädslag	Inom 1-5 år	Skötselområde 1,2 och 3	Återkommande vid behov
Naturvårdsbränning	3	Restaurera skogar med låga naturvärden	Inom 30 år	Skötselområde 3	Återkommande
Återställning av diken	3	Återställa den naturliga hydrologin	Om behov finns	Skötselområde 2	Engångsåtgärd, underhåll vid behov

Skötselkarta

Skötselkarta Lejbergets naturreservat

Bilaga A

Hotbild mot utpekade värden inom Natura 2000-området

Om inte annat anges så är Länsstyrelsens bedömningar av hotbilder baserade på Naturvårdsverkets generella vägledningar för arter och naturtyper inom nätverket Natura 2000.

Öppna mossar och kärr 7140

Tillkommande och ingrepp i form av torvbrytning, dikning och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt, vilket i sin tur kan ge konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet.

Genom att anlägga skogsbilvägar över eller i närheten av habitatet kan hydrologin och/eller hydrokemin i området förstöras. Skogsbruk och andra företag som innebär att fastmarksholmar och närliggande fastmark avverkas kan innebära att näringsämnen läcker ut på myren och att de hydrologiska förhållandena ändras.

Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen i habitatet ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i habitatets närhet kan också skada habitatet genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten.

Aapamyrar 7310

Tillkommande och ingrepp i form av torvbrytning, dikning och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning påverkar naturtypens hydrologi och hydrokemi, vilket kan ge konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan påverka naturtypen. Effekterna kan vara uttorkning, ökad igenväxning och erosion.

Anläggning av skogsbilvägar över eller i närheten av naturtypen kan förutom påverkan på den fysiska miljön påverka hydrologin och/eller hydrokemin i ett område.

Skogsbruk i närområdet; avverkning av fastmarksholmar och buffertzoner förändrar hydrologi, lokalklimat och struktur i övergångszonen mellan myren och fast mark. Avverkning av närliggande fastmarksskog kan också orsaka läckage av näringsämnen ut på myren.

Spridning av till exempel kalk, aska och gödningsämnen i naturtypen ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i närheten kan också skada naturtypen genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten.

Västlig taiga 9010

Skogsbruk, i eller i anslutning till objekt; kan hota naturtypen, och leder till brist på gamla träd, död ved etc. Exempel på skogsbruksåtgärder är till exempel slutavverkning, gallring, röjning, blädning, transporter, markberedning, dikning och plantering.

Byggnation av skogsbilvägar fragmenterar området och medför att hydrologin i skogsområdet kan förstöras.

Skogbevuxen myr 91D0

Exploatering i eller i anslutning till området. Förutom den direkta skadan kan hydrologin påverkas negativt.

Avverkning, röjning, gallring utgör hot genom att lämpliga strukturer förstörs eller borttages. Även åtgärder i intilliggande områden kan vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i beståndet av intresse. Undantag kan finnas där åtgärden syftar till att utveckla något annat naturvärde.

Produktionshöjande åtgärder i skogsbruket, exempelvis gödsling, markberedning, plantering och användandet av främmande trädslag.

Markskador och dikning. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.

Brist på dynamik. Arterna förekommer ofta bara i några få stadier i skogens utveckling. Om de dynamiska krafterna inte får verka kan det i landskapet uppstå brist på något av dessa stadier, med följd att de ingående arternas habitat försvinner. Detta gäller särskilt brand som verkar över stora ytor, men andra viktiga dynamiska krafter är väderfenomen, översvämning och utbrott av skadeorganismer.